

РЕПРЕЗЕНТАТИВНИ ОРКЕСТАР ГАРДЕ ЗАДИВНО БЕЛГИЈУ

ТАМО ДАЛЕКО У ЛЕПОЈ ВАЛОНИЈИ

Универзални језик музике током једног викенда изградио је мост дуг 1.300 километара између две државе и два града која су исписала историју Првог светског рата

Само дан пре но што је немачки генерал Ерих фон Лудендорф немилосрдним бомбардовањем спољног прстена утврђења сломио отпор белгијског града Лијежа, делови Комбиноване дивизије 1. позива српске војске сударили су се са аустроугарским извидницама које је на планину Цер послао генерал Поћорек. Две краљевине, Србија и Белгија, августа 1914. године невољно су се нашле на путу исте моћ-

не коалиције која је силом оружја покушавала да прекроји политичку архитектуру тадашње Европе. Премда је град у Валонији после десет дана поклекао пред завојевачима, храброст његових бранилаца улила је самопоуздање савезничкој армији за долазеће битке на Западном фронту. Француска република, до које су кроз територију Белгије управо покушавале да допру немачке трупе, доделила је Лијежу и његовим становницима Орден Легије части због хе-

ројске одбране. Исто одликовање за херојство у Великом рату добио је и Београд 1920. године, поставши тиме други град носилац тога знамења ван француске територије.

Хумани дух Старог континента

Век пошто је окончан до тада највећи сукоб у историји човечанства, и Србија и Белгија с поносом се сећају својих хероја бранећи њихове подвиге од заборава низом културних манифестација. Пошто су пре четири године, на фестивалу војних оркестара поводом стогодишњице почетка Великог рата, Лијежом први пут одјекнуле мелодије српских војних корачница, тактови „Марша на Дрину“ поново су 15. и 16. септембра убрза-

ли крвоток осунчаног валонског града. Ехо речи белгијског краља Алберта изговорене на церемонији 2014. године да је „рат апсурд, недостојан људске расе... резултат недостатка дијалога, толеранције, интелигенције и креативности“ одјекнуо је неупитном логиком у надахнутим наступима дувачких оркестара из Белгије, Француске, Холандије, Италије, Немачке и Србије пославши поруку да савремена Европа није саздана на развалинама сукоба, већ на тековинама мира, науке и уметности, али и помирења, разумевања и праштања.

Репрезентативни оркестар Гарде Војске Србије музиком је подсетио Белгију на старо пријатељство које две државе, како каже амбасадор Републике Србије у тој земљи др Марина Јовићевић, спаја још од 19. века.

– Овације које смо чули током наступа нашег оркестра говоре у прилог томе да су људи овде спремни да отвореног срца прихвате друкчију, лепшу слику Србије од оне која им се наметала током сукоба деведесетих. Не смемо пропустити ниједну прилику да подсетимо Европу шта је наша земља учинила и у Првом и у Другом светском рату и какве је вредности баштинила – нагласила је амбасадор Јовићевић поносна што је застава Србије, једина из нашег региона, била изложена са заставама земаља оснивача Европске уније на згради Le Palais pro-

vincial (Палата провинције), симболичном седишту извршне и судске власти Лијежа.

Палата провинције није случајно изабрана да се на њеном унутрашњем платоу догоди завршна свечаност Фестивала војних оркестара, иначе главни догађај овогодишњег Фестивала Валоније. То здање дело је архитекте Шарла Делзоа из 1887. године, доминантно готске спољашњости са спорадичним додирима класицизма и раскошним барокним ентери-

јером, савршено осликава дух наслеђа старог града чији је шарм одолевао ерозији времена, ратовима и пролазним трендовима.

Хук Дрине на Мези

Када су се на позив диригента мајора Александра Ђурова огласили инструменти Репрезентативног оркестра Гарде, Србија се у најлепшем светлу преселила на каменом поплочани унутрашњи плато Палате про-

винције. Мелодије српских родољубивих песама – „Хеј трубачу“, „Онамо нама“, „Ој Србијо мила мати“, „Востани Србије“, „Тамо далеко“, а нарочито „Грлица“ Стевана Христића – измиле су снажне аплаузе публике навикнуте да препозна и награди искрену интерпретацију. А када се проломио одсечни такт „Марша на Дрину“, неколико хиљада посетилаца и високих званица спонтано је плескањем подржало ритам бубња у композицији чувеног Станислава Биничког. Амбасадор др Марина Јовићевић, бригадни генерал Предраг Бандић, шеф Мисије Републике Србије при НАТО-у, и војни изасланик капетан фрегате Иван Зарић нису крили понос због начина на који се у срцу модерне Европе доживљава културно наслеђе земље коју представљају.

– Лепо је данас овде бити Србин, а нарочито је лепо и поносно носити униформу Војске Србије – рекао је генерал Бандић непосредно после концерта честитајући нашим музичарима и потпуковнику Марку Марјановићу, официру Гарде који је предводио делегацију наше војске на путу у Белгију.

– Показали смо савезницима из периода Великог рата колико нам је стало до светле традиције наших предака и колико је тај период историје важан за нас – изјавио је капетан фрегате Иван Зарић, изасланик одбране Републике Србије у Краљевини Белгији.

После индивидуалних петнаестоминутних наступа шест дувачких оркестара ујединило је снаге у изведби неколико познатих композиција класичне и популарне музике – „Ода радости“, „Вердан“, „Amazing grace“, „West side story“ Леонарда Бернштајна...

Променада српске културе

Дан уочи финалне свечаности Фестивал војних оркестара понудио је грађанима Лијежа серију променадних концерата једног домаћег и пет гостујућих ансамбала, који су зачинили иначе већ весело, готово карневал-

ОРКЕСТРИ

Осим оркестра Гарде, који је представљао нашу државу, у Лијежу су се нашли и оркестри Краљевског ратног ваздухопловства Белгије, ватрогасне бригаде из Париза, Ратног ваздухопловства Савезне Републике Немачке, затим гајдашки оркестар полиције из Холандије, док је Италију представљао дувачки оркестар „Фанфара де Барсилијери“. Сваки од ансамбла приказао је сопствену кореографију кретњи и фигура уз музику, демонстрирајући тиме не само вештину музицирања него и стројеву изграђеност. Посебну атракцију представљали су гимнастичари ватрогасци из Париза, који су у паузи између наступа оркестара публику задивили својим акробацијама.

ску атмосферу. Септембар је месец када се традиционално, у свим провинцијама и градовима белгијске регије Валонија организује мноштво културних и забавних садржаја. Концерти, позоришне представе, књижевне вечери, сликарске колоније, уметничке радионице, сајмови аутентичних укуса хране и пића ове су године, због обележавања годишњице окончања Првог светског рата, добили ништа мање атрактивну допуну у виду ревије оркестара лимених дувача у атрактивним војним и полицијским униформама.

Сунчаног суботњег поподнева погледи пролазника пратили су строј музичара у плавом од Палате провинци-

је, поред здања Опере, широким поплочаним улицама све до трга испред градске катедрале, куда се пронео звук маршева компонованих у славу српских краљева – Петра и Александра Карађорђевића и Милана Обреновића. Дивљење је прешло у одушевљење када је Репрезентативни оркестар засвирао заразни фанки ритам „Superstition“ Стива Вондера.

Неупућени у симболе на униформама наших гардиста, многи грађани су покушавали да проникну из које земље долазе, а када би сазнали, њихово изненађење је бивало веће, а клицање „Бравооо! Бравоооо!“, после сваке мере громогласније. ■

Александар ПЕТРОВИЋ